

Studiekvalitetsmeldingen 2019

Det samfunnsvitenskapelige fakultet

UNIVERSITETET I BERGEN
Det samfunnsvitenskapelige fakultet

Innholdsfortegnelse

1. Oppfølging av fakultetets studiekvalitetsmelding for 2018.....	2
2. Emne- og programevaluering i 2019	2
3. Studieportefølje og dimensjonering	3
4. Utdanning knyttet til UiBs satsingsområder.....	5
5. Prosjekter for økt utdanningskvalitet.....	7
6. Særskilte tema for 2019/2020.....	10

Studiekvalitetsmeldingen for Det samfunnsvitenskapelige fakultet gir en overordnet vurdering av utdanningsaktiviteten i 2019, og oppsummerer tiltak for utvikling av utdanningskvaliteten og oppfølging av universitetets satsingsområder.

---

1. Oppfølging av fakultetets studiekvalitetsmelding for 2018

Oppfølging av planer for 2019 og planer for 2020

IKT-opplæring i alle studieprogram: Institutt for informasjons- og medievitenskap arbeidet i 2019 med å utvikle en emnepakke på 30 studiepoeng i IKT for alle studenter ved fakultetet. Fra våren 2019 ble grunnkurs i programmering (10 sp) tilbudt i begge semestrene. Ytterligere fire mindre emner i ulike former for datahåndtering vil bli tilbudt. To 5-poengsemner tilbys fra høsten 2020, og de siste to 5-poengsemne vil bli tilbudt fra høsten 2021.

Mentorordning: Fakultetet ønsker å styrke mentorordningen, blant annet gjennom bedre opplæring av mentorene i samarbeid med UiB Mentor. Fagmiljøene arbeider stadig med å finne en god form på mentortiltak for sine studenter og flere rapporterer om gode erfaringer med og tilbakemeldinger om utvidelse av rollene til undervisningsassistentene.

Tiltak for utvikling av utdanningskvalitet/læringsdesignsteam: Det samfunnsvitenskapelige fakultet utnevnte fire fremragende undervisere i juni 2019 og ny utlysning er planlagt tidligst i 2021. Fakultetet vil arbeide videre for å skape sammenheng og synergier mellom det kvalitetsarbeidet som foregår på instituttene, blant annet ved å engasjere fakultetets meritterte undervisere og gjennom ordningen med utdanningsstrategisk midler. Fakultetet gjennomførte et vellykket seminar om utdanningskvalitet for undervisere høsten 2019 som vektla egenvurdering av emner, varierte vurderingsformer og krav til dokumentasjon av pedagogisk kompetanse. Våren 2020 startet fakultetet med utdanningsfrokoster, der vi vil invitere ressurser på studentaktiv læring, Mitt UiB, vurderingsformer m.m. til å gi praktiske tips om og dele nyttige erfaringer med undervisningstiltak. Fakultetet vil fortsette ordningen med tildeling av utdanningsstrategiske midler for å stimulere til god studiekvalitet.

Studiekvalitetskomité: I tråd med nytt system for kvalitetssikring av utdanning ved UiB har fakultetet opprettet en lokal studiekvalitetskomité. Komitéen vil etter planen samles for første gang i forbindelse med 5-årlig evaluering av studieprogram høsten 2020.

Relevans for arbeidslivet og praksisemner: Se under kap. 5 Tiltak for økt utdanningskvalitet.

Fokus på utveksling: Se under tiltak i forlengelse av Handlingsplan for kvalitet i utdanningen.

2. Emne- og programevaluering i 2019

Ekstern fagfelleevaluering av studieprogrammene: Fakultetet oppnevnte 21 nye eksterne fagfeller for studieprogrammene våren 2018 for perioden fra og med 2018 til og med 2021. Fagfellene hadde frist for å levere rapport 1. februar 2020 for kalenderåret 2019. Totalt har det blitt levert rapporter for 19 av 30 program, mens 11 av studieprogrammene (8 rapporter) har fått utsatt frist (pr. 15. april 2020). Evalueringsrapportene skal behandles i undervisningsutvalgene/programstyrene ved instituttene og publiseres i Studiekvalitetsbasen.

Evaluering av emner: Instituttene utarbeider emneevalueringer minst hvert tredje år basert på studentevalueringer og de emneansvarliges egevalueringer. Emnerapportene skal publiseres i Studiekvalitetsbasen. Instituttene melder inn sin plan for emneevaluering til fakultetet årlig, og denne publiseres så på fakultetets nettsider (<https://www.uib.no/svf/38064/evalueringskalender>). Instituttene meldte i 2018 inn at nærmere 90 emner skulle evalueres i løpet av 2019. Flere av emnerapportene er publisert i UiBs studiekvalitetsbase.

Tilbakemeldinger og tiltak: Instituttene oppgir i sine studiekvalitetsmeldinger punkter de vil trekke frem fra programsensorrapportene og studentevalueringene og deres planer for oppfølging. Flere av miljøene har gått igjennom større revideringer av sine program med bakgrunn i evalueringer fra studenter, fagansvarlige og eksterne fagfeller. Eksempler på forbedringspunkter og tiltak er:

- Bedre kommunikasjon mellom obligatoriske emner i samme program
- For mange skoleeksamener. Tiltak: flere hjemmeeksamener eller andre vurderingsformer.
- Flere fagrelevante emner i første studieår. Tiltak: revidering av eksisterende emner.
- Flere sosiale tiltak. Tiltak: flere arrangementer i forbindelse med studiestart.
- Mer studentaktivisering. Tiltak: pågående forskning på pensum, gjesteforelesere.
- Uklar målsetting for seminar. Tiltak: tydeligere kommunikasjon av forventninger.
- Større studentgruppe enn vanlig. Tiltak: ekstra praksislærere og undervisningsassistent.
- Usikkerhet rundt forventninger og rolle under praksis/feltarbeid. Tiltak: mer forberedende arbeid og involvere studentene i å finne praksisbedrifter.
- Utfordrende teori. Tiltak: flere mindre innleveringer og mer studentaktivitet

3. Studieportefølje og dimensjonering

Gjennomføringstall for 2019

Det samfunnsvitenskapelige fakultet utarbeider hver vår en egen rapport med resultatdata for studieprogrammene fra det foregående kalenderåret. Hovedfunn for 2019 er:

- Antall registrerte studenter på fakultetet øker.
- Søker- og møtt-tallene øker.
- Vi fyller antall studieplasser på masterprogrammene totalt.
- Antall utreisende utvekslingsstudenter øker i 2019.
- Antall kandidater totalt øker, og er det høyeste vi har hatt på bachelorstudiene.
- Den samlede studiepoengproduksjonen på instituttene går opp i forhold til 2018.
- Studiepoeng produksjonen pr. student øker.

Antall registrerte studenter totalt på fakultetet har gått gradvis oppover siden 2012 og høsten 2019 hadde vi 3923 registrerte studenter. SV-fakultetet hadde høsten 2019 den største økningen i antall studenter (223) på UiB. Samtidig har de fleste studieprogrammene enten økt eller uforandret opptaksgrense i 2019 sammenlignet med 2018.

Selv om fakultetet har tatt opp flere studenter, har det vært en økning i antall studiepoeng per student fra 43,13 studiepoeng per student i 2015 til 44,9 i 2019. Økningen var på 0,28 studiepoeng per student fra 2018 til 2019. Den samlede studiepoengproduksjonen på fakultetet har økt med 187

årsenheter siden 2018. Dette er et svært godt resultat og utgjør størsteparten av UiBs økning i antall årsenheter (292) i 2019.

Totaltallene for 2019 viser videre at det har vært en økning på 125 kandidater sammenliknet med 2018. Totalt 722 kandidater i 2019 er ny rekord for fakultetet. Det er i kandidatproduksjonen på bachelornivå at den største økningen har skjedd, med 99 flere bachelorgrader i 2019 sammenliknet med 2018. Også kandidatproduksjonen på master har økt, med 25 flere masterkandidater i 2019. Fakultetet har dermed nådd sin målsetting om flere kandidater i 2019.

Se kap. 6 Særskilte tema for informasjon om fakultetet og instituttene tiltak for økt gjennomføring.

Planer for nedlegging, oppretting eller endring av studieprogram

Oppretting

- **Lektorprogram med master i sosiologi:** Programmet ble opprettet i 2017, men oppstart er betinget tilføring av 20 nye studieplasser. Fordi fakultetet ikke fikk tilført nye studieplasser til opptaket i 2018, 2019 eller 2020, så er oppstarten nå utsatt til 2021.
- **Bachelorprogram i kunstig intelligens:** Institutt for informasjons- og medievitenskap arbeider med utvikling av et nytt bachelorprogram i kunstig intelligens, med sikte på oppstart høst 2021. Programmet er tverrfaglig og utvikles i samarbeid med Institutt for informatikk, og med bidrag fra Institutt for matematikk. Søknad om oppretting vil bli oversendt UiB læringslab og til behandling i fakultetsstyret i 2020. Oppretting av programmet forutsetter ikke tilføring av nye studieplasser.
- **Integrert masterprogram i økonomi og IKT (siv.ing.):** Institutt for økonomi arbeider videre med å utvikle en sivilingeniørutdanning der det skal inngå emner i økonomi, informasjonsvitenskap og informatikk. Søknad om oppretting av programmet ble påbegynt i 2019 og vil meldes inn til UiB læringslab og fakultetsstyret i 2020. Fagmiljøet ser for seg oppstart av programmet i 2021, forutsatt tilføring av nye studieplasser.
- **Bachelorprogram i politisk økonomi:** Institutt for økonomi planlegger å legge ned det tverrfaglige bachelorprogrammet i politisk økonomi og opprette et nytt program med samme tematikk, men med ny faglig profil og oppbygging. Programmet har planlagt oppstart i 2021 og søknad om oppretting vil bli oversendt UiB læringslab og til behandling i fakultetsstyret i 2020.
- **Erfaringsbasert master i organisering og reformer i offentlig sektor (EVU):** Institutt for administrasjon og organisasjonsvitenskap samarbeider med LO Stat om å utvikle en erfaringsbasert master i organisering og reformer i offentlig sektor (EVU). Instituttet planlegger å ferdigstille tilbudet i 2020. Programmet skal finansieres av LO stat.

Nedlegging

- **Bachelorprogram i politisk økonomi:** I forbindelse med endringer i vitenskapelig stab vil Institutt for administrasjon og organisasjonsvitenskap og Institutt for økonomi legge ned det tverrfaglige bachelorprogrammet i politisk økonomi. Instituttene planlegger å ha siste opptak på programmet i 2020. Institutt for økonomi vil fremme saken for UiBs studiekvalitetskomité og fakultetsstyret i 2020. Se for øvrig punkt om oppretting av nytt program i politisk økonomi over.

Planer for utvikling av nye studieprogram/-tilbud

- Institutt for økonomi er i samtale med fagmiljøer på Det juridiske fakultet og Det psykologiske fakultet om opprettelse av en **videreutdanning på masternivå for kommunale ledere.**

- Institutt for informasjons- og medievitenskap og Institutt for sammenliknende politikk drøfter muligheter for samarbeid innen området **politisk kommunikasjon**. En arbeidsgruppe har siden 2019 utredet et mulig fellesemne på masternivå. Fagmiljøene vil fortsette dialogen i 2020.
- Det tverrfakultære Nettverk for spillstudier arbeider med å utrede et **masterprogram i spillstudier** («game studies»). Det er tenkt som et samarbeid mellom forskningsmiljøer innenfor dataspillforskning ved Institutt for informasjons- og medievitenskap og Digital kultur (HF), og med spillforskningskompetanse ved Det psykologiske fakultetet. Instituttledelsen tar sikte på å levere en eventuell søknad om opprettelse i 2021.
- Institutt for sosialantropologi har startet arbeidet med å utrede mulighetene for et **engelskspråklig masterprogram i sosialantropologi** som skal erstatte dagens norske masterprogram. Instituttrådet skal etter planen behandle forslaget til nytt program høsten 2020.
- Institutt for sosialantropologi er involvert i utarbeiding av en Nordplus-søknad om **Joint Master in Migration and Integration** i samarbeid med University of Helsinki og Roskilde Universitet.
- Ved Institutt for sammenliknende politikk er det noe usikkerhet rundt oppfølgingen fra UiB videre og dets støttefunksjoner til deres erfaringsbaserte **master i demokratibygging**. Sammen med den pressede ressursituasjonen på administrativ side for instituttet kan dette tvinge fram en vurdering av hvordan dette programmet kan videreføres.

Planene om et studieprogram i PPE (Philosophy, Politics and Economics) og et nytt engelsk masterprogram i sosialantropologi som ble nevnt i Studiekvalitetsmeldingen for 2018 er foreløpig lagt vekk.

Dimensjonering

Fagmiljøene ved fakultetet har noen utfordringer med å sikre tilstrekkelig forelesnings- og veiledningsressurser i forbindelse med frikjøp til forskningsprosjekter, naturlig avgang, sykdom og permisjoner i staben. Instituttene melder at disse utfordringene til dels blir løst gjennom nyansettelser, og dels gjennom emerituskontrakter og midlertidige ansettelser. Dette gjelder blant annet Institutt for økonomi, Sosiologisk institutt, Institutt for administrasjon og organisasjonsvitenskap og Institutt for sosialantropologi. Det er også noen utfordringer knyttet til det økte antallet studenter på Institutt for sammenliknende politikk, som særlig skaper press på sensur og studietilbudet forøvrig.

Institutt for geografi melder inn ønske om at GIS-feltet styrkes og at dette vurderes som en strategisk satsing. GIS (geografiske informasjonssystemer) og fjernanalyse er et stadig viktigere arbeidsverktøy for geografer som også er etterspurt i arbeidslivet. Undervisning i GIS inngår på både bachelor- og masternivå, og instituttet tilbyr også EVU-kurs i GIS. Instituttet har kun en fast vitenskapelig stilling innen dette fagfeltet, og fungerer samtidig som felles miljø for dette verktøyet ved UiB.

4. Utdanning knyttet til UiBs satsingsområder

Instituttene ved SV-fakultetet har flere eksisterende og planlagte emner og program som er knyttet opp mot [UiBs tre satsingsområder](#): globale samfunnsutfordringer, marin forskning og klima og energiomstilling:

- **Institutt for økonomi:**
  - ECON115 Development Economics (10sp)
  - ECON116 Miljø- og ressursøkonomi (10sp)
  - ECON217 Challenges of Global Poverty (10sp)
  - ECON315 Utviklingsøkonomi II (10sp)
  - ECON316A Miljøøkonomi (5sp)
  - ECON316B Ressursøkonomi (5sp)
- **Sosiologisk institutt:**
  - SOS103 Samfunnsstrukturer i endring
  - SOS115 Miljøsociologi
  - SOS117 Diverse Societies and International Migration
  - SOS118 Horizontal Mobility in Sociological Perspective
  - SOS119 Global Cities: An Introduction to Urban Sociology for the 21st Century
- **Institutt for administrasjon og organisasjonsvitenskap:**
  - AORG212 Klima, kriser og samfunnssikkerhet - Håndtering av uregjerlige samfunnsutfordringer
  - AORG108/109 Energipolitikk (under planlegging). Instituttet har undersøkt muligheten for å koble dette emnet til FNs bærekraftsmål (SDG).
- **Institutt for geografi:**
  - GEO330 Theories of Sustainable Land Use er et nytt teorikurs om bærekraftig arealbruk i tilknytning til masterprogrammet Geographies of sustainable development.
  - GEO-SD302 Fundamentals of Dynamic Social Systems og GEOSD330 Natural Resources Management bruker klima og energiomstilling og marin sektor som eksempler for å forstå systemdynamikk (modellering).
  - GEO-SD321 Modelbased Socioeconomic Planning prøver å forklare og finne løsninger på strukturelle årsaker til makroøkonomiske, sosiale og miljømessige forhold i det globale sør.
- **Institutt for informasjons og medievitenskap:**
  - Instituttet forvalter også UiBs satsing i kunnskapsklynge Media City Bergen. Kunnskapsklynger står sentralt i gjeldende strategi for universitetet.
  - MEVI310-4 om innvandringsdebatt og den politiske offentlighet.
- **Institutt for sosialantropologi:**
  - Instituttet er en viktig aktør i arbeidet med felles tverrfaglige og engelskspråklige opplegg for master i globale samfunnsutfordringer.
  - SANT285-3 - Current Anthropological Research: Anthropology of the Environment
  - SANT285-1 Current Anthropological Research: The Anthropology of Oil
  - SANT240 Poverty, Welfare and Marginalisation: An Ethnographic Approach to Modern Urban Life.
- **Institutt for sammenliknende politikk:** Instituttet rapporterer om en rekke emner som kan knyttes til de ulike bærekraftsmålene, blant annet:
  - SAMPOL3XX Gender, Development and Global Politics in Comparative Perspective (opprettet vår 2021, SDG 5 Gender Equality)
  - SAMPOL216 Labour Market Policies in Comparative Perspective (SDG 8 Decent Work and Economic Growth)
  - SAMPOL346 Distributive Justice (SDG 10 Reduced Inequality)
  - SAMPOL115 Democracy and Democratization (SDG 16: Peace and Justice Strong Institutions)

5. Prosjekter for økt utdanningskvalitet

Prosjekter/planer knyttet til satsingsområder i Handlingsplan for kvalitet i utdanning for 2019/2020

Fra handlingsplanen er det særlig de følgende punktene fakultetet vil kommentere i årets melding:

Kontakt med arbeidslivet, inkludert praksis

Det er svært viktig for fakultetet å bedre synliggjøringen av studieprogrammernes arbeidslivsrelevans, både på nettsider og i undervisningen. Fakultetet planla å arrangere en Karrieredag for samfunnsvitere i april 2020, men på grunn av koronasituasjonen måtte denne utsettes. Ved instituttene har de utviklet og gjennomført flere relevante tiltak for å øke kontakten med arbeidslivet og synliggjøre arbeidslivsrelevansen på sine studieprogram:

Faglig relevante gjesteforelesere: Flere institutter tilrettelegger for faglig relevante gjesteforelesere fra forvaltning, næringsliv og andre deler arbeidslivet (økonomi, geografi og sosiologi)

Samarbeid med fagutvalget:

- Institutt for økonomi gir økt støtte til fagutvalget for å gjennomføre bedriftspresentasjoner.
- Sammen med fagutvalget planlegger Institutt for geografi en søknad om utdanningsstrategiske midler til å gjennomføre en serie arrangement for å bedre tilknytning til arbeidsliv f.eks. jobbsøkerkurs, bedriftsbesøk, videre studier, ol.
- Institutt for sosialantropologi samarbeider med fagutvalget om å arrangere seminar om yrkesrelevans hvert semester.

Ekskursjoner til arbeidsplasser: Flere institutter arrangerer ekskursjoner til faglig relevante arbeidsplasser og/eller arbeidsplasser der tidligere studenter arbeider (sosiologi, administrasjon og organisasjonsvitenskap, sosialantropologi).

Arbeidslivsrelevante tema i undervisningen:

- Instituttene for økonomi og administrasjon og organisasjonsvitenskap arbeider for å tilby emner med tema som er arbeidslivsrelevante.
- Sosiologisk institutt ønsker å styrke arbeidslivsrelevansen ved å utvikle oppgaver til studentene som gir dem trening i å bruke faget på aktuelle problemstillinger.
- Institutt for administrasjon og organisasjonsvitenskap vant fakultetets studiekvalitetspris for 2019 med emnet AORG100A Examen facultatum - Innføring i administrasjon og organisasjonsvitenskap og samfunnsvitenskapelige tenkemåter (15 sp) for sitt arbeid med økt arbeidslivsrelevans. I dette emnet bruker foreleserne blant annet eksempler fra dagsaktuell forskning, de får besøk av alumner og de besøker bedrifter.

Samarbeid med arbeidslivet:

- Institutt for geografi arbeider med å lage intensjonsavtaler med lokal forvaltning og næringsliv om framtidig samarbeid.
- Alle de seks praktiske medieprogrammene på MCB har omfattende kontakt med arbeidslivet gjennom prosjektsamarbeid, utplassering, feltarbeid og praksisopphold. Institutt for sosialantropologi etablerte et arbeidslivspanel ved instituttet for noen år siden, og de ønsker å bruke dem som ressurs i større grad framover.

- Institutt for sosialantropologi etablerte et arbeidslivspanel for noen år siden, og de ønsker å bruke dem som ressurs i større grad framover.

Utvikle fagprofiler for valgemenner: Institutt for økonomi utviklet i 2019 fagprofiler for å hjelpe studentene med å sette sammen arbeidslivsrelevante bachelorgrader. De planlegger å ha økt fokus på fagprofilene i 2020 ved å inkludere profilene som tema på informasjonsmøter, blant annet på Åpen dag og informasjonsmøte om masterstudiet. De arbeider også med å videreutvikle innholdet i fagprofilene, blant annet ved å inkludere emner fra NHH.

Praksis:

- I 2019 har Institutt for geografi gjennomført møter med lokal forvaltning og næringsliv og planlegger å sette opp intensjonsavtaler om framtidig samarbeid bl.a. knyttet til studentprosjekter og praksisplasser. En arbeidsgruppe jobber med å få på plass et praksisemne for bachelorprogrammet på 10 studiepoeng som skal gå for første gang høsten 2021.
- Institutt for informasjons- og medievitenskap startet et nytt praksisemne på masternivå, MEVI390 Arbeidslivspraksis for mediestudenter, våren 2019.
- Ved Institutt for sosialantropologi har de arbeidet med å utvikle et praksisemne på bachelornivå, men dette prosjektet er foreløpig utsatt på grunn av manglende administrative og faglige ressurser. Det kan bli aktuelt å integrere praksis som del av andre emner på bachelor- og masternivå.
- Institutt for sammenliknende politikk har over lang tid tilbudt et veldig populært praksisemne som bidrar til god kontakt med arbeidslivet, og de har ansatt en fast universitetslektor som sikrer kontinuitet og kvalitet i arbeidet med praksis og arbeidslivskontakt

Studentutveksling

Seminar om utveksling: Fakultetet ønsker å bidra til samarbeid mellom instituttene for økt fokus på utveksling og arrangerte i november 2019 et halvdagsseminar om utveksling. Bakgrunnen for dette var både den ventede stortingsmeldingen om studentmobilitet, signaler fra UiB om forventet utveksling på alle studieprogram og overgangen til nye Erasmus-program. Seminaret fokuserte på ulike tema som kultur for utveksling, som motivasjon, barrierer, formidling av utvekslingsmuligheter og –forventninger og arbeid med utvekslingsavtaler.

Design Thinking for økt utveksling: Som en oppfølging av seminaret høsten 2019 ble det tidlig våren 2020 satt i gang et Design Thinking-prosjekt med målsetting om rekruttering av flere utvekslingsstudenter. Videreutvikling av prototypene fra prosjektet, blant annet for preferansesortering av utvekslingsinstitusjoner, videoveiledninger for planlegging av utveksling og utvidet program for internasjonal uke, vil skje i 2020.

Opt-out: Pilotordningen med opt-out utveksling på bachelorprogrammet i europastudier (Institutt for sammenliknende politikk) er godt i gang og innrapporterte tall viser en solid økning i antall studenter som reiser på utveksling på programmet.

Erasmus-avtaler:

- Institutt for økonomi arbeider for å gjøre sine NOREK-avtaler (Nordplus) til Erasmus-avtaler, som gir mer fordelaktige stipendordninger for studentene.
- Institutt for informasjons- og medievitenskap er på sin side en sentral partner i en ERASMUS+-søknad om midler til et internasjonalt, banebrytende nettbasert undervisningsopplegg innen undersøkende journalistikk. Dette prosjektet har potensial til å både bli del av de to eksisterende journalistikkprogrammene ved instituttet, samt bli et EVU-opplegg.

Informasjonsarbeid:

- Sosiologisk institutt skal drive informasjonsarbeid direkte på ulike obligatoriske emner og se nærmere på hvilke utvekslingssteder de særlig ønsker å satse på.
- Institutt for geografi arrangerer egne informasjonsmøter for førsteårsstudentene i slutten av 2. semester om veien videre i studieprogrammet. Her fokuserer de blant annet på utveksling og forbereder de på søknadsfristen tidlig i tredje semester. De har også større fokus på utveksling i semesterstartuken.
- Institutt for sosialantropologi arrangerer infomøte to ganger i semesteret, og har utviklet inspirerende nettsider med reisebrev fra studenter som skriver om oppholdet sitt.

Utdanningsplan: Institutt for administrasjon og organisasjonsvitenskap har sett nærmere på årsakene for at studentene ikke i større grad reiser på utveksling, og har gjort endringer i studentenes utdanningsplaner for å tydeliggjøre denne muligheten på bachelor- og masternivå.

Anbefalt utveksling: I forbindelse med gjennomgang av utvekslingsavtalene ønsker Institutt for geografi å anbefale utvekslingsavtaler for de ulike studieretningene.

Sommerskole: Institutt for sosialantropologi har fått midler fra DIKU for å arrangere sommerskole i antropologiske forskningsmetoder i samarbeid med Tbilisi State University (Georgia) i regi av prosjektet NorGePart. Første sommerskole ble gjennomført i 2019 for 14 norske og georgiske studenter, og kurset skal etter planen tilbys sommeren 2020 og 2021.

Etter- og videreutdanning

Sosiologisk institutt utviklet et nytt EVU-emne, SOS660, i 2018, men det ble ikke avholdt på grunn av lav påmelding. Instituttet har etter dette ikke hatt ressurser til å arbeide videre med EVU-tilbudet.

Institutt for administrasjon og organisasjonsvitenskap samarbeider med LO stat om å utvikle en ny erfaringsbasert master i organisering og reformer i offentlig sektor (se kap. 3 Studieportefølje og dimensjonering)

Institutt for geografi oppretter fra 2021 GEO-SD662 Introduction to System Dynamics Modelling.

Institutt for informasjons- og medievitenskap (se punktet Erasmus-avtaler under Studentutveksling om Erasmus+-søknad).

Institutt for sosialantropologi sitt nye EVU-kurs SANT660 har vært svært vellykket de to første årene, men rekrutteringen til emnet våren 2020 ble påvirket av manglende ressurser til promoteringsarbeid ved UiB videre.

Institutt for sammenliknende politikk opplever at deres erfaringsbaserte master i demokratibyggning møter utfordringer med infrastrukturen ved UiB i forbindelse med helgesamlinger. Videonotat benyttes ofte, men teknologien svikter stadig og etterlater et dårlig inntrykk av UiB og gir et dårligere tilbud til betalende studenter enn ønskelig. Universitetets støttefunksjoner er heller ikke operative i helgene og oppgradering av datasystemer i helgene skaper også store utfordringer for bruk av datasystemer til undervisning.

6. Særskilte tema for 2019/2020

Gjennomføring

Fakultetet har jobbet langsiktig med å styrke gjennomføring og forhindre frafall. Vi har tidligere trukket frem utviklingen av klassemottak for nye studenter. Fagmiljøene arbeider med større og mindre revideringer av sine emner og program for å følge opp tilbakemeldinger fra studenter, programsensorer og forelesere, med målsetting om å styrke kvaliteten, øke gjennomstrømmingen og redusere frafall. Instituttene melder at det er utfordrende å finne ut hva som er bakgrunnen for frafallet på studieprogrammene. De kunne også ønsket seg mer informasjon om hvorfor det ikke er en høyere andel studenter som søker seg videre fra bachelorprogrammene til masterprogrammene. Her følger noen tiltak som fagmiljøene arbeider med:

Prosjekter:

- Institutt for økonomi vil i 2020 ansette en vitenskapelig assistent for å arbeide med spørsmål omkring rekruttering og gjennomføring.
- Institutt for geografi opplever at deres gjennomføringstall er relativt lave, og at det er størst frafall på de store kullene sammenliknet med de små kullene. De vil følge opp dette med fokusgruppeintervjuer av studenter på andre semester i 2020.
- Utviklingen av fagprofiler for studenter på bachelor- og masterprogrammet i samfunnsøkonomi er både et tiltak for synliggjøring av arbeidslivsrelevans og for økt gjennomføring (se kap. 5 Prosjekter for økt utdanningskvalitet – Arbeidslivsrelevans).
- Instituttene for administrasjon og organisasjonsvitenskap, sammenliknende politikk og sosiologi har startet et felles prosjekt (PØGS) for å kartlegge studentenes utfordringer knyttet til gjennomføring og med målsetting om å utarbeide tiltak for økt gjennomføring.

Faglig-sosiale tiltak:

- Institutt for økonomi vil tilrettelegge for flere sosiale arrangementer og arbeide videre med sin mentorordning for studenter på profesjonsstudiet og bachelorprogrammet.
- Sosiologisk institutt arbeider eksplisitt med å styrke det faglige og sosiale miljøet, blant annet gjennom videreføring av arrangementet Sosiologisalongen, og godt samarbeid med fagutvalget. For masterprogrammet følger de opp ordningen med kullansvarlig og opplegg med egen velkomstuke med faglige og sosiale aktiviteter.
- Institutt for sosialantropologi arrangerer Antrofredag, som er et ekstra møtepunkt på tvers av kull og med fokus på fag.

Undervisningsassistenter/mentor: Fulltidsansatt undervisningsassistent/mentor er for flere fagmiljøer et viktig tiltak for å redusere frafall:

- Innføring av mentorordning og fulltidsansatt undervisningsassistent ved Institutt for geografi har vært et målrettet tiltak mot førsteårsstudentene. Fagmiljøet i systemdynamikk har startet et prosjekt med studenter som mentorer som koordineres av en 2.års masterstudent. Som del av prosjektet arrangeres regelmessige møter blant masterstudentene, med tema som motivasjon, karriereutvikling, og kommunikasjon og formidling.
- På Institutt for informasjons- og medievitenskap har de arbeidet med å løfte seminarundervisningen gjennom mentorordningen. Den innebærer en tett oppfølging av studentene i første semester og økning av studentnær undervisning på utvalgte emner. Nå vil

instituttet evaluerer ordningen i samråd med fagutvalgene for å se på utbyttet og utforming av tilbudet.

- Institutt for sosialantropologi har arbeidet med gjennomføringen gjennom å ha dynamiske arbeidsgrupper og kort avstand til instituttet via fulltidsansatte undervisningsassistenter/mentorer.
- Institutt for sammenliknende politikk har tatt initiativ til bedre opplæring av seminarledere, en opplæring som inkluderer mentoropplæring, og bedre utnyttelse av verktøy i Mitt UiB for å øke kvaliteten på seminartilbudet.

Studentaktive og varierte undervisnings- og vurderingsformer

Sosiologisk institutt har bevilget ressurser til blant annet en koordinator for fordypningen på innføringsemnet SOS100, med målsetting om å hente inn mer forskningsbasert undervisning og innarbeide studentaktiv læring og mer akademisk lesing og skiving i emnet. Sosiologisk institutt organiserer også en samling med alle seminarledere i starten og midt i semesteret for utveksling av erfaringer og gjensidig støtte. De vurderer også navneopprop på seminar og i undervisning og vil prøve ut obligatorisk oppmøte. For å øke aktiviteten og relevans vil de prøve ut oppgaveløsning i seminargruppene. Instituttet har avtalt med programsensor at seminarundervisningen blir et hovedtema i hennes arbeid våren 2020. Ved Sosiologisk institutt vil de også prøve ut korte hjemmeeksamen på noen emner.

Institutt for administrasjon og organisasjonsvitenskap arbeider for økt kontakt med og medvirkning fra studentene gjennom evalueringen av emner og program, oppfølging av Studiebarometeret og mentorordning. I tillegg har forskningsgruppene ved instituttet utviklet hvert sitt emne på masternivå, der studentene inviteres inn i forskningsfellesskapet. De har også gjennomført seminar for undervisere for å gjennomgå digitale verktøy som kan brukes i undervisningen. Det er først og fremst på instituttets EVU-emnene at disse benyttes nå, men erfaringene derfra brukes aktivt for å fremme bruken på bachelor- og masterprogrammene.

Institutt for geografi har redusert antall ordinære forelesninger og innført mer studentaktive læringsformer. De gjør også forsøk med flere obligatoriske aktiviteter, og fått tilbakemeldinger om at dette har ført til mer forberedte studenter og aktiv deltakelse i undervisningen. Institutt for geografi har også endret til flere vurderingsdeler og mer formative vurderinger, og fått god tilbakemelding fra studentene på dette. Ved systemdynamikk innfører de undervisning basert på MOOC og flipped classroom.

Institutt for informasjons- og medievitenskap utvikler omfattende tiltak for mer studentnær og varierte undervisnings- og vurderingsformer på bachelorprogrammet i medievitenskap, som bruk av workshop'er i form av temadager som kombinerer forelesning, seminaraktivitet og praktisk gruppearbeid, samt styrket seminarundervisning.

Institutt for sammenliknende politikk satser særlig på økt bruk av gruppearbeid som obligatoriske arbeidskrav samt muntlige presentasjoner i seminarer som oppfølging av programsensorrapporten for bachelorprogrammet i sammenliknende politikk. De har også erstattet flere skoleeksamener med hjemmeeksamener og andre vurderingsformer.

Institutt for sosialantropologi har blant annet innført halv- og heldagsseminarer der studentene gir tilbakemeldinger til hverandres arbeid, og de bruker diskusjonsforum og skrivestuer på Mitt UiB i regi av undervisningsassistentene. Institutt for sosialantropologi har også erstattet flere skoleeksamener med hjemmeeksamener og andre vurderingsformer. Se også informasjon om sommerskole i regi av Institutt for sosialantropologi under Studentutveksling. Som del av sommerskolen utfører studentene feltarbeid, skriver feltrapport og presenterer innsikter fra arbeidet for medstudentene.

Institutt for økonomi har blant annet åpnet for podcast som del av mappeeksamen, og introdusert presentasjoner som obligatorisk arbeidskrav eller som del av mappevurdering.

Studiebarometeret

Lav svarprosent på [Studiebarometeret 2019](#) for en del av studieprogrammene gjør dessverre at barometeret oppleves som mindre relevant og kun kan brukes veldig overordnet. Samtidig har flere av programmene fått svært gode tilbakemeldinger og opplever at de skårer høyt på den overordnede vurderingen. De feltene der miljøene våre opplever utfordringer er særlig:

- **Arbeidslivsrelevans:** Flere av fakultetets studieprogram skårer lavt på arbeidslivsrelevans, samtidig som flere har igangsatt tiltak for å øke synligheten av arbeidslivsmuligheter for studentene (se kap. 5 Prosjekter for økt utdanningskvalitet – Arbeidslivsrelevans). Noen av fagmiljøene planlegger å tydeliggjøre relevansen og den generelle kompetansen studentene oppnår som del av undervisningen, og noen vil evaluere endringer de har gjort i sine program for å undersøke effekten av disse på studentenes oppfatning av studiets arbeidslivsrelevans. Institutt for sammenliknende politikk peker på at undersøkelsen gjøres før bachelorstudentene er ute i praksis og dermed ikke er representativ for arbeidslivsrelevansen for programmet som helhet.
- **Studentmedvirkning:** Flere av fagmiljøene skårer relativt lavt på studentmedvirkning, og et tiltak som flere fagmiljø arbeider med er å bedre kommunikasjonen knyttet til studentenes medvirkning i instituttenes virksomhet.
- **Lav tidsbruk på studiene.**
- **Læringsmiljø:** Institutt for geografi melder at høstens problemer i GIS-undervisningen knyttet til bruk av tredjepartsportal og fakultetets planlagte avvikling av pc-laber har skapt mye frustrasjon for studentene og kan ha hatt en negativ innvirkning på resultatene om læringsmiljøet.